

STAUROS

č. 10 máj 2023

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

„Keby Boh neexistoval, museli by sme si ho vymyslieť.“

Provokatívny Voltairov výrok by sa mohol zdať aj podkutému kresťanovi na prvý pohľad celkom sympatický. Kresťan by ľahko mohol získať dojem, že aj taký presvedčený osvietenec ako Voltaire mal svoje „slabé“ chvíľky. Keď však prenikneme do vnútra myšlienky, znova zacítíme typickú chuť jeho irónie. Neprekvapuje, že patril medzi autorove najobľúbenejšie. Z domnejšej obrany Boha sa totiž po chvíli rozmyšľania vyklúje jeho popieranie. Zarytý uctievač rozumu totiž existenciu Boha neobhajuje, on si ho vymyslel na mieru. Vo svojich výpočtoch ráta Voltaire presne s takým Bohom, ktorý mu vyhovuje po každej stránke. Ale má to jeden háčik. Taký boh je vlastne len výplodom jeho fantázie, a teda de facto neexistuje.

Problém tolerantného synkretizmu

Aj úprimní kresťania nezriedka bojujú s frustráciou: Prečo to nefunguje? Čo robím nesprávne? V hľadaní vstupnej brány na územie skutočného kresťanstva nám môže paradoxne pomôcť práve militantný ateista Voltaire. Koreň problému možno spočíva v tom, že verím v Boha, ktorý v skutočnosti neexistuje. Namiesto čistého kresťanstva dnes zažívame éru „tolerantných náboženských vzpieračov“, ktorí dvíhajú stále vyššie váhy. Prečo by ma malo trápiť, že kombinujem závažia viacerých náboženstiev, filozofií, svetonázorov, keď súčasná postmoderná progresívna spoločnosť ma vybavila poriadne dlhou tyčou tolerancie? V pondelok sa rozviciím ľahkými horoskopmi, v stredu pridám veštenie na mieru, na piatok sa objednam na prečistenie čakier a v nedeľu nakuknem aj do blízkeho kostolíka s červenou šnúrkou na ruke. Ved' som predsa tolerantným náboženským vzpieračom v pluralitnom fitness-štúdiu doby a musím poctivo trénovať, aby som nedajbože nedostal nálepku s príponou „fób“. S pohľadom na tieto smutné postmoderné trendy omnoho viac oceňujem a osobitne zdôrazňujem prosbu krátko po svätom krste v byzantskom obrade, kde sa za práve pokrsteného spolu modlíme, „aby sa zachoval/-a vo viere čistého vyznania.“ Alebo inými slovami: „Aby uveril(a) Bohu, ktorý skutočne existuje.“

Čítanie s porozumením proti „nekvaseným“ riešeniam.

Ani cesta k číremu kresťanstvu však nie je bezproblémová. Častou nástrahou na nej sú lákavé skratky i slepé uličky. Vojdeme do nich nebadane, keď dôkladne nečítame **dopravné značky**

viery. Môže za to selektívna (ne)pozornosť, ktorá spôsobuje, že sa sústredím na príjemné veci zabalené do príťažlivého obalu s nápisom hneď. Sú tu značky typu: „Hľadaj radosť v Pánovi a dá ti, za čím túži tvoje srdce.“ (Ž 37,4) Dychtivo mierim rýchlou skratkou k druhej polovici vety a od kresťanstva očakávam samé benefity. Odvolávam sa pritom na Bibliu, ktorá predsa jasne sľubuje vyplnenie túžob srdca. Ten bezvýznamný detail o hľadaní radosti v Pánovi mi akosi uniká. Podobné je to pri inej príťažlivej značke na ceste kresťanstva: „Ak ma budete prosiť o niečo v mojom mene, ja to urobím“ (Jn 14,14) Toto znie veľmi lákavo: Boh mi teda splní všetko, o čo ho požiadam? Stačí k svojim prosbám pripojiť tú správnu formulu: Bože, prosím ťa v mene tvojho Syna Ježiša!? Hoci slepú uličku tušíme od začiatku, predsa sa do nej necháme vlákať vábivou predstavou prosperity a úspechu. Skôr či neskôr však v tejto slepej uličke narazíme až na jej koniec: sklamanie. Máme viacero možností. Môžeme nadávať na nejasnú dopravnú značku alebo môžeme otvoriť pravidlá cestnej premávky a obrátiť sa. Dobové pravidlá nám totiž prezradia, že ak žid použil alebo počul formuláciu „v niečom mene“, hneď vedel, že to odkazuje na autoritu a vzťah. Prosiť Boha o niečo v Ježišovom mene znamená prosiť ho ako jeho syn, ako jeho dcéra. V modlitbe teda nejde o správne formulácie, ale ide o správny vzťah. Pápež Benedikt XVI. to vystihol ešte spoza profesorskej katedry, keď zdôrazňoval, že každé meno je vstupnou bránou do skutočného vzťahu. V tomto duchu chápeme dôležitosť označenia Ježiša Krista ako „živého Božieho mena“.

Zámená replík v súzvuku srdca

Prosiť Boha v Ježišovom mene znamená v konečnom dôsledku vysloviť to, čo má na srdci sám Otec. Ešte zo študentských čias mi v mysli utkvela názorná ilustrácia. Otec sa približuje k nemocničnej izbe, kde jeho syn čaká na náročnú operáciu. Cez pootvorené dvere zbadá, ako jeho syn sedí na posteli a utiera si z tváre slzy. Otec pozbiera všetky sily a pripraví si v duchu povzbudenie: „Neboj sa, syn môj, všetko bude dobré. Spoločne to zvládneme.“ Vojde do izby, objíme syna, ale nedokáže povedať ani slovo. Namiesto neho sa ozve syn: „Neboj sa, otec. Spoločne to zvládneme.“ Syn vyslovil to, čo sa chystal povedať otec. Toto je nádherná intimita blízkeho vzťahu, o ktorú ide aj v kresťanstve. Prosiť v Ježišovom mene o čokoľvek znamená vysloviť všetko to, čo mi chce povedať Otec. Samotná formulka „v Ježišovom mene“ na to nestačí. Nestačí dokonca ani samotná existencia Boha. Okrem toho je potrebná existencia jeho syna či dcéry. A tá sa rodí v blízkom, intímnom vzťahu založenom na prijatí vteleného Slova.

NANEBOVSTÚPENIE PÁNA

V centre sviatku stojí poznatok: *Ježiš Kristus sa do neba nevrátil taký, aký z neho zostúpil!* Vrátil sa do neba iný - obohatený o človeka. Nesie domov „strateného syna.“ Nesie domov človeka, ktorý sa dávno na začiatku rozhodol, že sa vyberie hľadať šťastie mimo Otcovho domu a srdca. Ale našiel iba bolesť a smrť. Ale teraz spolu s Ježišom Kristom do neba vstupuje človek. Lebo čo iné hovoríme, keď tvrdíme, že nám Kristus otvoril nebo? Akým kľúčom? Pán Ježiš sám je tým kľúčom! Ježiš Kristus do neba dostal človeka. To je to nepochopiteľne nové a prevratné. Človek je vsadený do života presvätej Trojice, do života nekonečnej Lásky. Lebo jeden z tejto Trojice sa narodil a žil tu na zemi ako človek, len pár hodín cesty lietadlom od nás. A tento Ježiš Kristus zostáva už naveky Bohom a človekom v jednej osobe.

A tu si možno pomädľíme ruky a povieme si: „No výborne! Máme otvorené dvere do neba!“ Áno, máme. Má to však „malý“ háčik. Tak ako si Kristus obliekol našu prirodzenosť a tak vystúpil do neba, tak si musím ja obliecť tú jeho, ak sa chcem do toho neba dostať. Dostať sa po smrti do neba predpokladá začať žiť toto nebo už tu na zemi. A čo prakticky znamená obliecť si Krista? To, čo sme sľúbili pri sv. krste: „Zjednocujem sa s Kristom!“

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 15. - 21. 5. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	Odovzdanie sviatku PASCHY 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) Veľká večiereň s lítiou
Štvrtok	NANEBOVSTÚPENIE PÁNA 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 16:30 Akatist k Ježišovi Kristovi 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i>
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	9:00 <i>Prvá liturgia zmierenia pre deti a ich príbuzných</i> Následne: Sv. liturgia po prvej sv. spovedi. 17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne: veľká večiereň
NEDEĽA	SV. OTCOV PRVÉHO VŠEOBECNÉHO SNEMU, 6. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 <i>Sv. liturgia v Lehniciach</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 22. - 28. 5. 2023

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	PIATA ZÁDUŠNÁ 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>panychída, hramoty</i> následne: veľká večiereň
NEDEĽA	PÄŤDESIATNICE 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v Bernolákove 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

OZNAMUJEME

- Vo štvrtok, 18. mája 2023 slávime veľký a prikázaný sviatok **Nanebovstúpenie Pána**. Okrem sv. liturgie o 17:00 bude aj sv. liturgia ráno o 7:00 v cirkevno-slovenskom jazyku. Pred večernou sv. liturgiou sa o 16:30 hod. pomodlíme akatist k Ježišovi Kristovi a v predvečer sviatku sa pomodlíme veľkú večiereň sviatku s lítiou a požehnaním chlebov.
- V nedeľu, 21. 5. 23 budeme sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehniciach so začiatkom o 16.00 hod.
- Sobota, 27. mája 2023 je piata zádušná. Sv. liturgia o 17:00 hod. bude spolu s panychídou a hramotami v slovenskom jazyku.
- V nedeľu, 28. 5. 23 budeme sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme sv. Štefana Uhorského v Bernolákove so začiatkom o 16.00 hod.
- V nedeľu, 28. 5. 23 bude zbierka na katolícke médiá: TV Lux a Rádio Lumen.
- Letný eparchiálny tábor (LET 23) pre deti a mládež vo veku od ôsmich rokov sa tento rok uskutoční hneď v úvode prázdnin v **termíne od 2. 7. do 7. 7. 23** v rekreačnom zariadení v *Tatranskej Lesnej*. Výsledná cena na osobu je 150 €, v prípade súrodencov bude 120 €. Za prípadné sponzorské dary, ktoré by cenu pomohli znížiť, Vám budeme veľmi vďační. Viac informácií o zariadení získate na www.rajvprirode.sk. Registrácia je už možná na internetovej stránke eparchie www.grkatba.sk, prípadne priamo na odkaze <https://forms.gle/j6YJ2rNgBNUsPMfR6>
- V spojitosti s blížiacim sa *eparchiálnym odpustom* v Šaštíne, ktorý bude v sobotu, 17 júna 2023, ponúkame aj sprievodný duchovno-relaxačný program s ubytovaním v tamojšom komplexe pri bazilike už od piatka 16. júna 18.00 hod. do nedele 18. júna. Súčasťou programu bude prednáška prof. Evy Grey v sobotu 17. júna o 13:30 hod. na tému: *Rodová ideológia - výzva pre kresťanskú rodinu*. Pre deti a mladých sme na sobotné popoludie ako pred rokom objednali zábavné atrakcie. V prípade Vášho záujmu, prosíme o vyplnenie formulára <https://forms.gle/xNYU7jE9EBkK8Gch9> do nedele, 11. 6. 23 Tento termín platí aj pre nahlásenie sa na prepravu objednaným autobusom v samotný deň odpustovej slávnosti.
- Prosíme spevu schopných veriacich, aby podľa možností priložili svoj hlas k dobrému dielu a posilnili naše chrámové zbory Kyrillomethodeon a Chrysostomos.
- Sv. liturgie v UPeCe Mlynská Dolina pre dlhodobý nedostatok záujmu už neslávime.
- Pod hlavičkou Košickej eparchie vydalo OZ Byzantinos knihu *Múdrosť na cestu*. Ide o zbierku rozhovorov s duchovnými otcami kresťanského Východu od autora Sergeja Bolšakova. Kúpou knihy za príspevok 8 € môžete podporiť pútnické miesto Klokočov.

BLAHOŽELÁME

- V uplynulých dňoch oslávil svoje okrúhle životné jubileum aktívny veriaci našej farnosti a člen farskej rady *Jozef Porhinčák* (40). Oslávencovi i celej jeho rodine ďakujeme a vyprosujeme Božie požehnanie na mnoho rokov!
- Sv. tajomstvo manželstva prijali Marek Sigeti a Lucia Rosol'anková. Novomanželom vyprosujeme „úspechy v živote i vo viere“ na mnoho rokov!

ĎAKUJEME

- Bohu známa osoba darovala na podporu farnosti 50 €. Vyslovujeme „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. Semberovej a Vavříkovej (6. 5. 23) a rodičom prvej skupiny „prvospedajúcich“ sa detí (12. 5. 23)
19. 5. 2023 sa na upratovanie podujali rodičia druhej skupiny „prvospedajúcich“ sa detí
26. 5. 2023 sú na rade rod. Ďuková a Porhinčáková. Ďakujeme za Vašu službu!

KONTAKT

• V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 0911/400 845

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717